



Tullerbo Slott - Gamla anor möter modern verksamhet i harmonisk förening

Tullerbo, även Thulisbo, Thulesbo, Tulesbo, har sina rötter i medeltiden och omnämns i skrift första gången i mitten av 1300-talet. Från mitten av 1700-talet till 2006 har Tullerbo haft samma ägare som Övedskloster. Då köptes Tullerbo av familjen von Greiffencrantz. Tullerbo slott blev uppfört av Hans Ramel och stod färdigt år 1780.

- Nu har jag kommit hem till Skåne igen! konstaterar Ulf von Greiffencrantz, som är glad över att vara tillbaka i Skåne. Hans första tretton år bodde han i Lomma, något som inte kan höras på dialekten. - Nej, den är uttraderad för länge sedan, säger Ulf. Tidigare bodde Ulf, hans hustru Ann-Sofie och sonen Carl på Lager-

manholms Herrgård ca 1 mil utanför Alingsås. Där fanns en betydligt större verksamhet än den som de idag bedriver på Tulllesbo.

- Vi hade fyrtio boxplatser och tre lösdriffrer för hästverksamheten. Det blev för mycket att hantera då vi båda arbetade mycket borta. Vi försökte med att i flera år anställa professionell beridare och stallchef som skulle ha ansvar för hela hästverksamheten men det visade sig vara svårt. De som är duktiga i branschen vill efter ett tag satsa på egen verksamhet. Vi upptäckte också att i branschen finns det inte de skalfördelar som vi trodde fanns där. På sikt hade vi inte kunnat fortsätta som vi gjorde, berättar Ulf.

- Blickarna sökte sig i många år längre söderut med en mer hanterbar gård att driva. Vi ville även komma närmare kontinenten då vi har mycket kontakter i Tyskland genom hästverksamheten, fortsätter Ulf. Ann-Sofies tränare är från Tyskland och vi handlar en del med hästar som skall transporteras på ett bra sätt. Skåne erbjuder även bättre tränings- och tävlingsmöjligheter genom en längre säsong och närheten till Flyinge.

Genom en mäklarkontakt, bekant med familjen, fick de av en tillfällighet höra att Övedskloster övervägde att sälja ifrån Tulllesbo Slott. Familjen kontaktade ägaren till Övedskloster och meddelade sitt intresse sommaren 2005 och köpte fastigheten ett halvår senare. De blev väldigt förtjusta i slottet och såg även en stor fördel i att inga ekonomibyggnader tillhörde slottet. De kunde då bygga en modern hästanläggning utan att ge avkall på stall och arbetsmiljö, vilket man ofta måste göra i befintliga byggnader.

Huvudbyggnaden, som har ritats av Jean Eric Rehn, är ett litet rokokoslott i två våningar samt sockelvåning med vitputsade fasader och mansårdtak i tegel. Det finns även två envåningsflyglar symmetriskt placerade runt en borggård. Slottet var ursprungligen byggt som änkesäte, men blev aldrig använt som det.

Slottet som under flera år använts som ålderdomshem krävde en omfattande renovering. Som tur var hade man varit noga med att förvalta byggnaderna. Originaldörrar och fönster hade sparats på vinden. Detaljer kunde återskapas med hjälp av att studera andra byggnader som arkitekten skapade under samma tidsperiod. Både Ulf och Ann-Sofi har ett stort intresse i byggnadsvård och gamla byggnader och många kvällar har ägnats åt diskussioner kring hur slottet skall kunna återställas såsom det såg ut vid uppförandet 1780.

Slottet genomgick en större renovering under 1850-talet då det moderniserades till den tidens ideal. Ori-

En av slottets många kakelugnar. Carls maskinpark står snyggt uppställda redo för höstbruket.



Representationssal med utsikt mot parken som restaurerats i gustaviansk stil i enlighet med arkitekten Jean Eric Rehns andra verk. Den tidstypiska symmetrin syns tydligt.



Carl gör fräcka konstner med sin cykel framför slottets huvudingång. Tulllesbo ger många möjligheter till utomhuslek.



Text och foto: Malin Johansson, Byggnadsrådgivare Hushållningssällskapet Kristianstad

nalritningarna till slottet finns bevarade så vi kunde se vad alla rum har använts till. I strävan efter att återskapa slottet har vi använt bl a stiltape- ter från tiden då slottet uppfördes och de gamla originalgolven har tagits fram, berättar Ulf. Som tur var fanns alla kakelugnar och eldstäder välbe-

varande, något som inte är så vanligt när flera ombyggnader skett under årens lopp.

I januari 2006 började renovering i slottet. Mycket arbete fick läggas på att plocka ner väggar och badrum som använts i den tidigare verksamheten. Det tog två man och två må-

nader att bara riva! Totalt sett med all renovering har mer än 9000 mantimmar fått läggas i slottet för att få det i ett gott skick. I mitten av augusti blev det inflyttning i slottet. Då var alla dammiga arbeten slutförda och i september var renoveringen inomhus helt avslutad.

Slottet innebär ett stort förvaltnings- och arkitektoniskt och historiskt perspektiv vilket är fantastiskt roligt och samtidigt en stor utmaning säger Ulf. Slottet är något som vi verkligen uppskattar och vill förvalta med varsam hand.

Ulfs tips för den som skall renovera och restaurera:

- ❖ Ha inte för bråttom! Lär känna huset innan du gör för stora ingrepp som är svåra att återställa.
- ❖ Ta hjälp av duktiga hantverkare som tycker det är roligt med gamla hus. Hantverkare som bara är intresserade av att det skall gå fort, klarar inte de utmaningarna ett gammalt hus innebär.

Parallellt med renoveringen av slottet uppfördes en modern hästportanläggning med ett häststall med tillhörande ridhus, foderförråd och maskinhall. Det var viktigt för Ulf och Ann-Sofie att byggnaderna skulle smälta in i slottsmiljön, men även att få en rationell och modern anläggning för att kunna hålla hästar. Markarbetena startade i januari 2006 och de första hästarna stallades in i juni. Då var inte stallet färdigställt men familjen var då skyldiga att lämna Lagermansholm till dess nya ägare. Stallet är ljus och luftigt med stora boxar för hästarna. Det har även satsats på golv av gummi i både boxar och stallgångarna och har därmed blivit en mycket behagligare miljö. Stallet är isolerat med en styrd öppen nock och luckor vid sidorna. Varje box har ett helt öppningsbart



Bild ovan: Anläggningen.

fönster eller halvdörr. Inspiration från kontinenten har gjort att tävlingshästarna på ena långsidan kan gå ut i en rastpaddock och sommartid även ut på ett rastbete.

- Utevistelse är bra för hästarna, menar Ann-Sofie. Tyvärr har vi haft en skada men på det stora hela är vi mycket nöjda med systemet.

Ridhus och maskinhallsflygeln är oisolerade. Som takmaterial har man valt fibercementplattor framför plåt då denna är tystare när det regnar. Väggar är av prefabricerade betongelement stommen är av stål. Ridhuset har stora glaspartier i gavlar och längs hela ena långsidan för att få in mycket ljus.

Ulf von Grieffencrants med hunden Donna tar en paus i trädgårdsmöblerna. Man måste finna tid att sitta ner och njuta av livet.



**Gör som 10 000-tals lantbrukare
– bygg med Abetong!**

Stallbyggnader

Stallbyggnader, som materialsats eller färdigbyggda, med eller utan golv – du väljer själv.

Kompleta bygghandlingar och byggsupport ingår i alla leveranser.

Välkommen till oss med dina byggplaner.

ABETONG
HEIDELBERGCEMENT Group

Växjö 0470-965 00
Linköping 013-31 87 20
Uppsala 018-51 14 90

Dalby 046-20 79 80
Ulricehamn 0321-121 40
Östersund 063-12 08 40

Kalmar 0480-41 77 30
Varberg 0340-164 90
www.abetong.se

- Tanken med hästverksamheten är nu inte den storskalighet som vi tidigare hade utan att jag kan arbeta mer som advokat samtidigt som Ann-Sofie kan satsa på dressyrsporten. Vi har även några avelsston men vi har dragit ner på den verksamheten betydligt. Det är svårt när man har ett stort avelsintresse. Vi har länge avlat på tyskt prestationsblod vilket har givit resultat i form av mycket fina avkommor, berättar Ulf.

Ulfs tips för stallbyggnation:

Var realistisk med den egen tid och din erfarenhet.

- ❖ Ha en person som är projektansvarig och samordningsansvar. Samordning som inte fungerar kostar massor av pengar, tid och kraft. Fel kan lätt uppstå som är omöjliga att rätta till i efterhand.

- ❖ Stora kända entreprenörer är inte samma sak som att de inte gör fel! Det är inte heller samma sak som att de är lättare att resonera med när fel skall rättas till.

- ❖ Om ni hamnar i tvist sök professionell expert på entreprenadjuridik.

Våren 2006 var en otroligt krävande tid för familjen. Det var ofta 15-20 personer som arbetade samtidigt. Det ställde höga krav på byggherren att försöka hålla samman alla trädarna. Samtidigt som det byggdes för fullt i slott och på hästanläggningen hade de även Lagmansholm att se efter. Det gick många bilturer upp och ner.

Under denna sommar har renoveringen av slottets exteriör startat. Slott och flyglar har målats om och fönsterkarmar har fått sin originalfärg. Detta har gett slottet ett helt annat intryck än då färgen var i en kallare grå nyans. Då slottet är byggnadsminnesförklarat så måste länsstyrelsen godkänna alla exteriöra förändringar, men detta har inte varit några problem. Vi vill ju återskapa det historiska utseendet och ge slottet det utseende som det var avsett att ha.

Nu har Ulf en dröm: När även flygelbyggnaderna har renoverats, kunna återställa parken och ha lite skogsbete på de ca 15 ha som har fått växa fritt i alldeles för många år, för att de stora solitärträden skall kunna trivas.

- De värden som Tullbo ger oss är något som vi njuter av varje dag. Visst, det kostar tid, kraft och pengar men resultatet av detta ger oss en livskvalitet som är en gåva få förunnat, avslutar Ulf.



Bild ovan:
Nästa generations tävlingshästar går på bete i en hage i anslutning till parken.

Bild t h:
Ridhuset med stålstomme har stora glaspartier för att kunna släppa in mycket ljus.



Ann Sofie gör Chalahari redo i det ljusa luftiga stallet för ett träningspass. Det är viktigt att utrustningen passar hästen för att kandaret skall inverka korrekt i hästens mun. Sara som är anställd hästkötare lyssnar koncentrerat.

